

1 **«Trygghet hele livet – sterke fellesskap i en ny tid»**
2 Lillehammer Arbeiderparti, Politisk plattform for utvikling av helse- og
3 velferdssektoren 2026–2040

4 **Innhold**

5	«Trygghet hele livet – sterke fellesskap i en ny tid»	1
6	Vår ambisjon.....	2
7	Prioriteringer frem mot 2040	2
8	1. Innledning – hvorfor en ny retning er nødvendig	3
9	2. Våre grunnprinsipper	3
10	3. Kapasitet og struktur frem mot 2040.....	4
11	4. Helse- og velferdstilbud for personer under 67 år.....	5
12	5. Barn og unge med behov for tilrettelagte tjenester	5
13	6. Rus og psykisk helse	6
14	7. Bolig i tilrettelagte tjenester.....	6
15	8. Legehelsestjenester og fastlegeordningen	6
16	9. Endrede roller i omsorgssystemet	7
17	10. Arbeidskraft og kompetanse – vår viktigste satsing.....	8
18	11. Forebygging og tidlig innsats	8
19	12. Folkehelse – grunnlaget for et bærekraftig samfunn.....	9
20	13. Kvalitet, rettssikkerhet og åpenhet.....	9
21	14. Økonomisk bærekraft – med sosial retning	10
22	15. Teknologi og innovasjon	10
23	16. Samarbeid med frivillighet og pårørende	11
24		

25 **Vår ambisjon**

26 Lillehammer Arbeiderparti sin ambisjon for helse og velferdstjenestene er at
27 Lillehammer skal være en kommune der mennesker opplever trygghet,
28 pårørende føler støtte, ansatte opplever stolthet, og fellesskapet tar ansvar.

29

30 **Prioriteringer frem mot 2040**

- 31 1. Fullføre nytt helsehus og sikre tilstrekkelig bemanning og kapasitet i takt
32 med befolkningsutviklingen
- 33 2. Bygge en sterk heltidskultur og utvikle en langsiktig arbeidskrafts- og
34 kompetansestrategi for helse- og omsorgssektoren
- 35 3. Etablere årlig demografi-, kapasitet- og bemanningsrapportering til
36 kommunestyret
- 37 4. Utvikle en helhetlig bolig- og omsorgsstrategi med flere omsorgsboliger og
38 heldøgns omsorgsplasser (HDO)
- 39 5. Styrke hjemmetjenestene gjennom økt kapasitet, tverrfaglige team og
40 bedre koordinering av tjenester
- 41 6. Satse på forebygging, rehabilitering, psykisk helse og tidlig innsats for å
42 redusere behovet for mer omfattende tjenester
- 43 7. Videreutvikle demensomsorg, dagtilbud og Trygghetspatroljen for å gi økt
44 trygghet og bedre oppfølging hjemme
- 45 8. Sikre stabile fastlege- og legetjenester med bedre samhandling mellom
46 kommunehelsetjenesten og øvrige tjenester
- 47 9. Ta i bruk velferdsteknologi og digitale løsninger som styrker mestring,
48 kvalitet og bærekraft i tjenestene
- 49 10. Styrke samarbeid med frivillighet, pårørende, NAV, næringsliv og
50 lokalsamfunn for å forebygge utenforskap og bygge sterke fellesskap

51

52

53 **1. Innledning – hvorfor en ny retning er nødvendig**

54 Lillehammer står foran store utfordringer i helse- og omsorgssektoren frem mot
55 2040. Flere eldre, økende behov og mangel på helsepersonell vil stille større
56 krav til kapasitet, organisering og prioritering. Lillehammer Arbeiderparti vil møte
57 utviklingen med en aktiv politikk som sikrer trygghet, kvalitet og bærekraftige
58 tjenester. Flere skal kunne bo hjemme lengre gjennom styrkede
59 hjemmetjenester, velferdsteknologi og økt egenmestring, samtidig som
60 institusjonstilbudet videreutvikles for de mest pleietrengende. Teknologi og nye
61 arbeidsformer må brukes aktivt, men alltid med menneskelig omsorg og
62 fellesskap som grunnlag. Teknologi er en del av løsningen, men må kombineres
63 med nye arbeidsformer og tydelige politiske valg. Dette krever en helhetlig og
64 langsiktig strategi for å sikre bærekraftige tjenester.

65

66 **2. Våre grunnprinsipper**

67 Lillehammer Arbeiderparti legger til grunn at fellesskapsløsninger skal være
68 førstevalget i helse- og omsorgspolitikken. Helse og omsorg er et offentlig
69 ansvar, og selv om private aktører kan bidra, skal kommunen ha styring over
70 kapasitet, kvalitet og prioriteringer.

71 Videre skal retten til trygghet være grunnleggende. Det er behovet til den
72 enkelte, og ikke økonomien, som skal avgjøre om man får tjenester eller plass.
73 Forebygging skal være hovedstrategien i utviklingen av tjenestene.

74 Ansatte i sektoren er den viktigste ressursen, og uten kompetente og motiverte
75 medarbeidere vil man vanskelig klare å levere gode nok tjenester. Samtidig må
76 boligpolitikken sees som en integrert del av helsepolitikken. Gode boliger og
77 trygge nærmiljøer bidrar til bedre helse og reduserer behovet for omfattende
78 tjenester.

79

80 **3. Kapasitet og struktur frem mot 2040**

81 Lillehammer vil i årene fremover stå overfor et kraftig økende behov for helse- og
82 omsorgstjenester. Dette er en kjent utvikling, men den krever tydelig politisk
83 handlekraft. Arbeiderpartiet legger til grunn at kommunen må bygge kapasitet i
84 takt med behovene – ikke i etterkant av dem.

85 Realiseringen av nytt helsehus er et nødvendig grep og vil være et sentralt
86 fundament i fremtidens omsorgstilbud. Samtidig må utbyggingen være realistisk:
87 Nye plasser må kunne bemannes og driftes. Derfor må det innføres årlig
88 rapportering til kommunestyret om forholdet mellom behov, kapasitet og
89 bemanning. Vedtatt dekningsgrad, 16 % av eldre over 80 år, må følges opp med
90 konkrete gjennomførbare planer.

91 Institusjonsplasser alene vil ikke løse fremtidens behov. En bærekraftig utvikling
92 forutsetter at flere kan bo hjemme lengst mulig. Dette handler om livskvalitet og
93 selvstendighet, men krever samtidig en betydelig styrking av hjemmetjenestene.
94 Tjenestene må ha kapasitet, kompetanse og bedre koordinering for å håndtere
95 mer komplekse behov.

96 Hensynet til at stadig flere rammes av demens må møtes med forebygging,
97 institusjonsplasser og avlastningsmuligheter i samspill med pårørende.

98 Et tydelig mellomnivå (Boliger med heldøgns omsorg (HDO)) mellom hjem og
99 institusjon er avgjørende. Flere trenger mer enn hjemmetjenester, men mindre
100 enn sykehjem. Derfor må kommunen utvikle flere omsorgsboliger, bofelleskap
101 og samlokaliserte løsninger som gir trygghet uten å være institusjon. Dette vil
102 også avlaste presset på innstitusjonsplassene.

103 Boligpolitikken må kobles tettere til helsepolitikken. Uten egnede boliger vil ikke
104 strategien om å bo hjemme fungere. Kommunen må ta en aktiv rolle i utviklingen
105 av slike boliger og sikre gode overganger mellom tjenestenivåene.

106 Internasjonalt ser vi en dreining mot mer hjemmebaserte tjenester. Denne
107 utviklingen er nødvendig, men innebærer risiko. For lav institusjonskapasitet,

108 svake hjemmetjenester eller manglende mellomnivå kan føre til utrygghet og
109 dårligere kvalitet.

110 Derfor må utviklingen styres politisk. Vi må planlegge langsiktig, se kapasitet,
111 bemanning og bolig i sammenheng og justere kursen underveis. Lillehammer
112 Arbeiderparti vil bygge en helhetlig og bærekraftig omsorgsstruktur gjennom
113 styrket kapasitet, bedre hjemmetjenester og utvikling av nye boformer. Slik kan vi
114 sikre trygghet og gode tjenester for alle.

115

116 **4. Helse- og velferdstilbud for personer under 67 år**

117 Lillehammer Arbeiderparti vil styrke helse- og velferdstilbudet for personer under
118 67 år gjennom tidlig innsats, helhetlig oppfølging og bedre samordning av
119 tjenester. Psykisk helse, rus, funksjonsnedsettelse og sosial deltakelse må
120 møtes med tilgjengelige og fleksible tjenester tilpasset den enkeltes behov.
121 Tverrfaglige team, individuell plan og fast kontaktperson skal bidra til at ingen
122 faller mellom tjenestene. Arbeid, aktivitet og inkludering er viktig både for helse
123 og livskvalitet, og kommunen må samarbeide tettere med NAV, næringsliv og
124 frivillighet for å forebygge utenforskap. Målet er et samfunn der flere kan leve
125 selvstendige liv og delta aktivt i fellesskapet.

126

127 **5. Barn og unge med behov for tilrettelagte tjenester**

128 Lillehammer Arbeiderparti vil sikre gode og tilrettelagte tjenester for barn og unge
129 med sammensatte behov og deres familier. Tilbud som barneboliger, avlastning
130 og tilpassede tjenester gjennom Dugandes er avgjørende for å gi barn trygghet,
131 utviklingsmuligheter og deltakelse i hverdagen. Samtidig skal familier oppleve
132 støtte og forutsigbarhet i møte med tjenestene. Tidlig innsats og helhetlig
133 oppfølging er avgjørende for å forebygge belastning og sikre gode
134 oppvekstvilkår. Kommunen må derfor styrke kapasitet, kompetanse og
135 samordning mellom tjenestene, slik at barn og unge får riktig hjelp til riktig tid.

136 Målet er et inkluderende lokalsamfunn der alle barn og unge får mulighet til å
137 leve trygge, aktive og meningsfulle liv.

138

139 **6. Rus og psykisk helse**

140 Lillehammer Arbeiderparti vil styrke innsatsen innen rus, selvmord og psykisk
141 helse gjennom tidlig hjelp, tilgjengelige lavterskeltilbud og bedre oppfølging over
142 tid. Flere opplever psykiske helseutfordringer og utenforskap, særlig blant unge.
143 Det er viktig for Lillehammer Arbeiderparti å ta mobbing og vold på alvor. Her må
144 det settes inn forebyggende tiltak. Hjemmetjenesten og hjemmesykepleierne må
145 skoleres på vold og trusler mot eldre.

146 Derfor må tjenestene være helhetlige, forebyggende og lett tilgjengelige.
147 Samarbeidet mellom helse, skole, NAV og frivillighet må styrkes for å sikre bedre
148 oppfølging og flere muligheter for aktivitet, arbeid og sosial deltakelse. Målet er at
149 flere skal oppleve mestring, trygghet og mulighet til å leve selvstendige liv.

150

151 **7. Bolig i tilrettelagte tjenester**

152 En trygg og egnet bolig er grunnleggende for helse, livskvalitet og selvstendighet.
153 Lillehammer Arbeiderparti vil styrke satsingen på tilrettelagte boliger for personer
154 med funksjonsnedsettelse, psykiske helseutfordringer og andre sammensatte
155 behov. Kommunen må sikre flere tilpassede boliger, bedre oppfølging i hjemmet
156 og gode bomiljøer som gir trygghet og inkludering. Boligpolitikken må sees i
157 sammenheng med helse- og velferdspolitikken, slik at flere kan mestre egen
158 hverdag og delta aktivt i samfunnet. Lillehammer Arbeiderparti vil jobbe for at
159 Lillehammer kommune har en eldreboligpolitisk handlingsplan.

160

161 **8. Legehelsestjenester og fastlegeordningen**

162 Fastlegeordningen er grunnmuren i helsetjenestene og må styrkes for å sikre
163 trygghet, kvalitet og tilgjengelighet for innbyggerne. Lillehammer Arbeiderparti vil

164 arbeide for stabile og bærekraftige legetjenester gjennom bedre rammevilkår,
165 sterkere tverrfaglig samarbeid og redusert administrativ belastning. Digitale
166 løsninger og tiltak som Trygghetspatruljen kan bidra til bedre tilgjengelighet og
167 mer helhetlige tjenester. En sterk fastlegeordning er avgjørende for forebygging,
168 tidlig innsats og tillit i helsevesenet.

169

170 **9. Endrede roller i omsorgssystemet**

171 Fremtidens omsorgssystem handler ikke bare om ny teknologi og nye bygg, men
172 om en grunnleggende endring i hvordan ansvar og samspill fordeles mellom
173 brukere, ansatte og pårørende. Dette er et politisk valg om hvordan vi
174 organiserer velferdsstaten.

175 Pasienten vil i større grad være en aktiv deltaker i egen hverdag, med vekt på
176 mestring, egenaktivitet og medvirkning. Digitale løsninger gjør det mulig å følge
177 opp egen helse og få tjenester hjemmefra, men forutsetter opplæring og
178 tilrettelegging fra kommunen.

179 Samtidig vil helsepersonell i større grad arbeide med oppfølging, veiledning og
180 koordinering fremfor rutineoppgaver. Teknologi kan frigjøre tid, men bare hvis
181 tjenestene organiseres på nye måter. Dette krever satsing på kompetanse, nye
182 arbeidsformer og bedre samhandling.

183 Pårørende vil fortsatt være en bærebjelke, men må møtes med støtte, avlastning
184 og tydelige rammer. Bedre samhandling og digitale løsninger kan styrke
185 samarbeidet.

186 For Lillehammer betyr dette behov for tydelig politisk styring av omstillingen.
187 Målet er et system med økt mestring for brukerne, bedre ressursbruk og god
188 støtte til pårørende. Fremtidens omsorg bygges ikke bare med ny teknologi, men
189 med nye måter å tenke, organisere og samarbeide på.

190

191 **10. Arbeidskraft og kompetanse – vår viktigste satsing**

192 Tilgangen på arbeidskraft er den største og mest kritiske utfordringen i
193 utviklingen av helse- og omsorgstjenestene frem mot 2040. Uten tilstrekkelig og
194 riktig kompetanse vil verken nye bygg, planer eller teknologiske løsninger gi
195 resultater. Derfor må arbeidskraft være hovedsatsingen i årene som kommer.

196 Lillehammer Arbeiderparti vil føre en aktiv politikk for å bygge en sterkere
197 heltidskultur i sektoren. Målet er at minst 90 prosent av stillingene skal være
198 heltidsstillinger. Uønsket deltid skal fases ut, og det må gjennomføres
199 turnusreformer i tett samarbeid med de ansatte. Heltid er ikke bare et
200 arbeidsvilkår – det er en forutsetning for kvalitet, kontinuitet og rekruttering.

201 Samtidig må rekrutteringen styrkes betydelig. Det krever flere læreplasser,
202 tettere samarbeid med utdanningsinstitusjoner, etablering av traineeordninger og
203 målrettet bruk av kompetansestipender. Kommunen må være en attraktiv
204 arbeidsgiver som både tiltrekker og beholder ansatte.

205 Men vi kan ikke løse utfordringen kun ved å ansette flere. Fremskrivninger viser
206 at behovet for helsepersonell vil øke raskere enn tilgangen. Derfor må tjenestene
207 organiseres på nye måter. Riktig kompetanse må brukes på riktig nivå, og
208 oppgavedelingen må forbedres slik at fagpersonell får brukt tiden sin der den gir
209 størst effekt.

210 Dette er et politisk ansvar. Skal vi sikre gode tjenester i fremtiden, må vi prioritere
211 arbeidskraft, kompetanse og nye arbeidsformer nå.

212 Det må legges til rette for at eldre som ønsker stå lengre i arbeidslivet gis
213 muligheter for det.

214

215 **11. Forebygging og tidlig innsats**

216 Forebygging og tidlig innsats må være en grunnpilar i utviklingen av helse- og
217 omsorgstjenestene i Lillehammer. Arbeiderpartiet vil styrke forebyggende
218 hjemmebesøk, satse mer på fallforebygging, rehabilitering og tidlig oppfølging

219 ved demens og psykiske helseutfordringer. Målet er at flere skal kunne
220 opprettholde funksjon, trygghet og selvstendighet lengre, og få hjelp før
221 utfordringene blir større og mer alvorlige. Trygghetspatruljen er et viktig tiltak som
222 gir rask hjelp, økt trygghet og kan forebygge unødvendige sykehusinnleggelse.
223 Tilbudet må derfor videreutvikles og styrkes i takt med behovene i befolkningen.
224 Forebygging handler om å bruke ressursene smartere, redusere belastningen på
225 de mest ressurskrevende tjenestene og sikre bedre livskvalitet for den enkelte.
226 Dette er både god sosialpolitikk og god kommuneøkonomi.

227

228 **12. Folkehelse – grunnlaget for et bærekraftig samfunn**

229 Folkehelse skapes utenfor helsetjenestene – gjennom oppvekst, arbeid, bolig og
230 nærmiljø. Lillehammer Arbeiderparti vil redusere sosiale helseforskjeller og
231 styrke livskvaliteten for alle. Vi vil innføre gratis eller rimelige fritidsaktiviteter for
232 barn og unge, styrke skolehelsetjenesten og sikre tidlig hjelp ved psykiske
233 utfordringer. Styrke innsats for å motvirke uttørring og underernæring hos
234 innbyggere i institusjoner. Vi vil bygge flere gang- og sykkelveier, utvikle
235 møteplasser i nærmiljøene og bruke arealpolitikken aktivt for å fremme aktivitet.
236 Sammen med NAV og næringslivet vil vi få flere ut i arbeid. Vi vil også støtte
237 frivilligheten og etablere tiltak mot ensomhet blant både unge og eldre.

238

239 **13. Kvalitet, rettssikkerhet og åpenhet**

240 Når presset på helse- og omsorgstjenestene øker, øker også risikoen for ulik
241 praksis og forskjellsbehandling. Derfor må kvalitet, rettssikkerhet og åpenhet
242 være bærende prinsipper i utviklingen av tjenestene i Lillehammer. Dette er
243 grunnleggende politiske forpliktelser.

244 Lillehammer har i dag et bredt og lovmessig forsvarlig tilbud, men kvalitet kan
245 ikke tas for gitt. Den må utvikles og følges opp systematisk. Arbeiderpartiet vil
246 styrke kvalitetsarbeidet gjennom tydeligere rapportering, bedre styringsdata og
247 større åpenhet om resultater og utfordringer.

248 Rettssikkerhet innebærer at innbyggerne får tjenestene de har krav på,
249 uavhengig av økonomi og bosted. Vedtak skal være forståelige, begrunnede og
250 etterprøvbare, og brukere og pårørende må få god informasjon og reell
251 klagemulighet.

252 Kvalitet handler også om verdighet – respekt, forutsigbarhet og mulighet til å
253 påvirke egen hverdag. Vi vil konkretisere verdighetsgarantien i en lokal standard
254 med mer stabile tjenester og bedre tilpasning.

255 Åpenhet er avgjørende for forbedring. Vi vil prioritere åpen rapportering og styrke
256 brukermedvirkning. Slik bygger vi tillit og sikrer likeverdige tjenester for alle.

257 **14. Økonomisk bærekraft – med sosial retning**

258 Økonomisk bærekraft i helse- og omsorgstjenestene er ikke bare et regnestykke
259 – det er et politisk ansvar. Når sektoren vil ta en stadig større del av kommunens
260 budsjett, må vi prioritere tydeligere enn før.

261 Samtidig skal den økonomiske styringen ha en tydelig sosial retning: Trygghet,
262 kvalitet og likeverdige tjenester skal gå foran kortsiktige kutt. Bærekraft handler
263 om å sikre velferden – ikke å bygge den ned.

264

265 **15. Teknologi og innovasjon**

266 Lillehammer må ta i bruk velferdsteknologi som et aktivt politisk virkemiddel for å
267 møte fremtidens omsorgsutfordringer. Med flere eldre, økende kroniske
268 sykdommer og knapphet på helsepersonell er det ikke tilstrekkelig å videreføre
269 dagens organisering. Skal vi sikre kvalitet, trygghet og bærekraft, må vi tenke
270 nytt. Teknologi er en forutsetning for å lykkes.

271 Riktig brukt kan velferdsteknologi gi økt trygghet, bedre oppfølging i hjemmet og
272 mer effektiv ressursbruk. Løsninger som trygghetsalarmer, sensorer, digitale
273 medisindispensere, GPS og digital hjemmeoppfølging gjør det mulig å oppdage
274 sykdom tidligere, redusere unødvendige besøk og forebygge innleggelse. Dette
275 gir økt selvstendighet og livskvalitet.

276 Samtidig skaper ikke teknologi bedre tjenester alene. Gevinsten kommer først
277 når den kombineres med nye arbeidsformer, riktig kompetanse og god
278 organisering. Kommunen må derfor investere både i løsninger og i ansatte
279 gjennom opplæring og utvikling av tjenestene.

280 Teknologien må utvikles med utgangspunkt i brukernes behov. Målet er å styrke
281 mestring og trygghet, ikke skape avstand. Brukere og pårørende må derfor
282 involveres aktivt. Samtidig må personvern og etikk ivaretas gjennom klare
283 rammer for bruk av data og teknologi.

284 En stor andel av innbyggerne er ikke-digitale, eller innehar digitale hjelpemidler.
285 Det kan skyldes ulike former sansetap, lese- og skrivevansker eller
286 synshemming. Arbeiderpartiet vil arbeide for å sikre universelle tjenester i tråd
287 med CRPD-konvensjonen

288 Kommunen må også motvirke digitalt utenforskap gjennom opplæring og
289 alternative tilbud. Teknologisatsingen må inngå i en helhetlig strategi, der
290 gevinster dokumenteres og ressursene brukes der de gir størst effekt.

291 Dette er et politisk valg: Teknologi kan gjøre tjenestene bedre og mer
292 bærekraftige – hvis den brukes bevisst og målrettet.

293

294 **16. Samarbeid med frivillighet og pårørende**

295 Samarbeid med frivillig sektor og pårørende er avgjørende for å utvikle gode og
296 bærekraftige helse- og omsorgstjenester. Frivilligheten representerer et viktig
297 supplement til de kommunale tjenestene gjennom sosial støtte, aktivitetstilbud og
298 nærhet til lokalsamfunnet. Samtidig er det avgjørende å være tydelig på at
299 frivillige ikke skal erstatte faglige og lovpålagte tjenester, men bidra til å styrke
300 helheten i tilbudet.

301 Pårørende spiller allerede en sentral rolle i omsorgen for mange brukere. Deres
302 innsats er ofte avgjørende for at mennesker kan bo hjemme lenger og oppleve
303 trygghet i hverdagen. Et godt samarbeid mellom kommunen og pårørende

304 forutsetter tydelig kommunikasjon, forutsigbarhet og tilgang til støtteordninger
305 som avlastning og veiledning.

306 Digitale løsninger gir nye muligheter for samhandling. Bedre kommunikasjon
307 med helsepersonell, enklere oppfølging av familiemedlemmer og varsling ved
308 hendelser kan bidra til økt trygghet både for brukere og pårørende. Samtidig kan
309 dette styrke samspillet mellom offentlige tjenester og familie.

310 Gjennom et systematisk samarbeid med frivillige og pårørende kan kommunen
311 utvikle tjenester som er mer helhetlige, menneskelige og bærekraftige over tid.

312

313